

بررسی تاثیر فضاهای اجرا بر مکان گزینی طبقه‌ی خلاق

(مورد مطالعه: شهر تهران)

رومینا طاهری^۱، آتوسا مدیری^۲

۱- کارشناسی، ارشد طراحی شهری، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز، تهران، ایران: rtb.1992@yahoo.com

2- استادیار، دانشکده معماری و شهرسازی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز، تهران، ایران. atmodiri@gmail.com

این مقاله بر گرفته از پایان نامه کارشناسی ارشد نگارنده‌ی اول تحت عنوان «بررسی نقش فضاهای اجرا در مکان گزینی طبقه‌ی خلاق؛ نمونه موردي شهر تهران»، به راهنمایی نگارنده‌ی دوم است.

حکایت

به نظر می رسد که امروزه رقابت اصلی در فرآیند جهانی شدن بین مراکز شهری و میان دولت ها نیست. بلکه این رقابت در جذب افراد متخصص می باشد. علاوه بر جذب سرمایه های خلاق در یک شهر، هنر و فرهنگ به عنوان شاخصی دیگر برای شهر خلاق محسوب می شود. به عبارتی منابع فرهنگی و نیروی انسانی هر شهر به عنوان مهم ترین عامل و محور توسعه می باشد. از این رو بررسی مولفه های طبقه ی خلاق، بوهمیان ها، فضاهای اجرا و شاخص های مکان های جاذب طبقه ی خلاق در شهر تهران به عنوان پایخت سیاسی و فرهنگی ایران که طیف وسیعی از نخبگان حوزه های مختلف در آن سکونت دارند و همچنین دارای بیشترین فضای اجرا نسبت به دیگر شهر های ایران و کانون نمایش کشور می باشد، ضروری به نظر می رسد. روش تحقیق در این پژوهش تبیینی-آزمونی می باشد. یافته های پژوهش نشان می دهد بیشترین همبستگی بین فضاهای اجرا و طبقه ی خلاق در سطح شهر تهران به ترتیب متعلق به مناطق ۹ و ۷ می باشد و بین فضاهای اجرا و مناطق دیگر رابطه ی معنا داری وجود ندارد هم چنین فعالیت های فرهنگی از جمله حضور در سینماها، تئاتر ها، کنسرت ها و گالری ها و همچنین حضور در مراسم ها و نمایش های خیابانی (مراسم های مذهبی، تئاتر خیابانی و ...) همواره جزئی جدایی ناپذیر در زندگی طبقه ی خلاق و بوهمیان ها می باشد. به همین دلیل وجود تسهیلات فرهنگی امری ضروری می باشد. اما امروزه فاصله و نزدیکی به این گونه فضاهای، فلکتور اصلی جهت گزینش مکان زندگی برای این طبقه نمی باشد، بلکه عواملی چون قیمت مسکن، دسترسی پذیری کلان و ... تاثیر گذاری بیشتری دارد.

واژه های کلیدی: طبقه ی خلاق، یوهمنین ها، صنایع خلاق، فضای اجرا، شهر تهران؛

- مقدمه ۱

از سال های دهه 1940 به بعد پارادایم ها و دیدگاه های مربوط به برنامه ریزی و توسعه شهری، تحولات زیادی را به خود دیده است. دیدگاه های سنتی به توسعه فیزیکی شهر ها، و دیدگاه های جدیدتر به توسعه اقتصادی و اجتماعی شهر توجه داشتند. به عبارتی منابع فرهنگی و نیروی انسانی هر شهر به عنوان مهم ترین عامل توسعه و محور توسعه محسوب می شود [1]. در این راستا، برای جذب سرمایه ای انسانی و خلاق، شهر ها و مناطق وابسته به آن باید ویژگی های خاص داشته باشند